

Minnesanteckningar från Grenserådet

31 maj 2023 på CCC i Karlstad

Grenserådet öppnas av Georg Andrén, Landshövding i Värmland

Georg hälsar välkommen till Karlstad och ger oss en kort sammanfattning kring några av de forum han arbetar i.

Georg nämner Agenda 2030 och att vi måste höja takten, näringslivet ställer om men politiken hänger inte med. Det måste skapas förutsättningar för att underlätta arbetet på lokal nivå.

I arbetet med grön omställning måste vi jobba mer med hela infrastrukturen som vägar o skolor och statliga myndigheter behöver jobba smartare och leverera förutsättningar och se mer på hur vi som stat kan samverka över gränsen.

Näringslivet behöver förutsättningar för att jobba över gränserna och detta gäller också samverkan kring kompetensförsörjningen.

MSB har fått i uppdrag att samarbeta kring beredskapssamarbete.

Blåljussamarbetet fungerade bra under pandemin och detta kan vi dra lärdom av i det fortsatta arbetet och Georg önskar att regeringen ger uppdrag till Länsstyrelser m.fl för att jobba o skapa förutsättningar i dialog med varandra, att detta behöver vara ett kärnuppdrag för oss som lever på gränsen. Vi behöver fortsätta att identifiera vart det skaver och jobba för att riva gränshinder då det är i vårt dagliga arbete det händer och där Grensetjänsten är en stor del och resurs samt ett bevis på att det fungerar att jobba PÅ gränsen.

Lägesrapport från Grensetjänsten Norge-Sverige Trond Erik Grundt

Trond Erik inleder med att finansiering för Grensetjänsten 2023 ej är klart, vi måste hela tiden bevisa att vi skall fortsätta att hjälpa individer och företag med intressen i både Sverige och Norge.

Värdefullt med vår träff i dag och vårt nätverk, vi jobbar med små bitar i det stora. Att möjliggöra träffar där vi får nätverka o prata, vi brinner för våra jobb.

Grensetjänsten märker att frågor kring jobbsökande går ner, ej bara pga. pandemin, man finner det kanske tryggare att vara på hemmaplan, rörligheten har minskat sista året är vår feeling, dock ökar frågor kring tex pensioner och föräldrapenning samt näringslivsfrågor – norska företag som tex vill expandera och starta filial i Sverige , formaliseringen är dock komplicerad kring detta men det fungerar oftast med hjälp av information

Vi skulle önska att det är lättare att jobba över gränsen – förändringar tar för lång tid, samarbete på alla nivåer är viktigt.

Finns det intresse för våra högsta politiker att göra ändringar kring tex grensegjengeravtalet , denna del är så liten på högsta nivå men så viktig för dom de gäller

Samarbete med gränskommittéerna viktigt och måste fortsätta.

Vi behöver förkorta handläggningstider - ej rimligt med så långa tider. Dubbelt så lång handläggning om man bor i Eda kommun jämförelsevis med Eidskog. Pensionsansökan från Sverige till Norge dröjer idag 8 månader.

Nästa fysiska Grenseråd är i maj-juni nästa år men viktigt med fortsatt arbete fram till dess.

Arbetet med gränshinder och förenklingar, Sverige-Norge Kikki Lindset / Oskar Danielsson/Mikael Sondell Grensetjänsten Norge-Sverige

För ett år sedan gjorde Grenserådet 3 gränshinderprioriteringar;

1. E-leg/E signatur 2. Kreditvärdighet 3. Beskattning

Aktuellt kring E-leg/E-signatur idag är tex att i Norge finns en lösning som heter Buypass men det kräver norsk adress dit uppstartspaketet kan skickas (bra med nära vän), finns ingen motsvarande lösning i Sverige än.

DIGG (Myndigheten för digital förvaltning)- har lämnat förslag till riksdag/regeringen – förslaget är en statligt e-leg (Skatteverket-Polisen) som är ute på remiss nu , delredovisning i oktober , skall vara klart om ett år.

<https://digg.se/digitala-tjanster/e-legitimering/statlig-e-legitimation>

Kreditvärdighet, tex om man jobbar i ett land och bor i ett annat så kan kreditvärdigheten visas som noll , bolagen/banker kan ej göra upplysningar på fiktiva personnummer, finns dock lösningar på detta.

Beskattning – Nordiska skatteavtalet – Grensetjänsten vill göra en kartläggning/rapport om vad som är kostnaden för tex gränsgångaravtalet , vad kostar det för myndigheterna att hantera gränsgångaravtalet? Verkar vara ett större intresse för detta inom politiken än vad det kostar på individnivå men vi vill bara nämna att det kan göra skillnad med 2000-3000 mindre i plånboken för en gränsgångare kontra en person som skattar i Norge med samma årsinkomst.

Förenklingsgruppen Näringsliv och Individ har vardera 2 träffar per år, jobbar med att utreda möjligheter till förändring där företagare och individer upplever problem o svårigheter att bedriva verksamhet över gränsen. Från Individgruppen redovisas att handläggningstiderna ökar överallt både Sverige o Norge – vad beror det på? Ett arbete pågår med utbildningsinsats Region Värmland och NAV som rör intyg och sjukpenning över gränsen mm.

Näringslivsgruppen jobbar med startsträckorna att få ner tid arbete för att komma igång med första uppdraget i andra landet. Exempelvis så har Brønnøysundregistrene förkortat handläggning på registrering från 2,5 vecka till 1 vecka.

Grensetjänsten ber Grenserådet att sprida info om Ditt gränsproblem och att man fortsätter att rapportera in problem; www.dittgransproblem.com

Carina Mårtensson Nordisk-Baltiska gruppen, Utrikesdepartementet

Carina arbetar sedan 2 år på UD's Nordisk Baltiska gruppen som tillsattes under pandemin för att jobba med gränshinder och nordisk integration, gruppen är förlängd till 2024 nu.

Nordiska samarbetet står högt på regeringens agenda och det kommer troligen bli mer resurser och tid att arbeta med dessa frågorna efter Sveriges ordförandeskap i EU, Minister Rosvall har för avsikt att resa till norsk- svenska regioner efter EU ordförandeskapet.

Nordiskt integration , bilaterala frågor, och säkerhetspolitik är aktuella frågor de arbetar med och en ambition är att det ska vara enkelt att arbeta och bedriva företag i hela Norden.

Haldendeklarationen från juni 2022 där samarbetsministrar m.fl. deltog har som gemensamt ansvar att samordna , lära av pandemin, tätare info utbyte och dialog, bevaka det nordiska perspektivet inom respektive regering, särskilt ansvar för gränshinder , gränshinderrådet har fått starkare mandat.

Det som påverkat nordiska mobiliteten negativt är en del av Carinas arbete , gränshinderarbetet behöver ökad prioritet och struktureras och utveckla arbetsmetoder. Man tittar även på bredare frågor som berör många som tex skatter, pensioner och digitalisering. Carina uppmanar till ökad dialog och tar gärna emot synpunkter.

Carina avslutar med att förvånansvärt många har under yrkeslivet jobbat i ett annat land och är berörda av tex pensionsfrågor mm.

Inaktivering av D-nummer, konsekvenser och erfarenheter Gunn Åse Albinsson, Skatteetaten

Lagändring från 2017 innebär att D-nummer skall aktiveras vart 5:e år efter tilldelning med syfte att öka kvalitén och ha uppdaterade upplysningar i Folkeregistret med flera ställen.

640.000 d-nummer blev inaktiva i feb 2022 och skattekontoren tillsatte extra resurser för att hantera detta då de som jobbar i Norge skall besöka Skatteetaten personligen för att göra ID-kontroll., Undantag är personer som arbetar inom petroleum samt pensionärer/sjukskrivna bosatta i Sverige- de kan begära undantag från personligt besök och kan skicka in dokumentation. Skatteetaten kan även åka ut och göra mobila ID kontroller, de hade tex en dag på Grensetjänsten Morokulien där det gjordes ca 100 ID kontroller.

Trond Erik lämnar en synpunkt att de kontor som kan utföra id kontroll bör vara bra lokaliserade, ex kan Kongsvinger kontoret ej utföra- utan man skall åka ca 30 mil t o r extra till ett kontor längre in i landet.

Tolletaten är nöjda med kontrollen och poängterar vikten av bra kvalitet på d-nummer och ID kort. Det händer att Toll lägger beslag på felaktiga id handlingar mm – falskt id är ett utbrett problem dock finns ingen bra statistik på detta.

Projektet Integrerad gränsregion – aktuella frågor från lastbilsköer till statistik Cecilia Nilsson och Annika Daisley, Svinesunds kommittén

Stora problem idag med tung trafik in till Sverige från Norge

450 miljarder kronor handelsutbytet Sverige Norge så en otroligt viktig fråga so måste prioriteras och handeln ökar,

1000 kr i timmen för stillastående lastbilar – utsläpp , dålig arbetsmiljö, säkerhetsrisk mm

Att skapa tillväxt mm är ett uppdrag för kommittén

1. Undanröja gränshinder för näringsliv och företag

2. Se till så invånarna kan lita på att gränsen är öppen vid nästa pandemi eller kris.

Upplevda gränshinder inom träbyggnation i Norge och Sverige jobbar man fortsatt med då användning av trä har många fördelar och är klimatsmart.

2014-2020 identifierades 100 hinder varav 23 nu är lösta

En rapport publicerades 2022 och det finns en bra bild på utmaningar och behov gällande detta.

Nordiska länders byggregler skiljer sig åt och det pågår ett samarbete med AEBR och "b-solution"- fokus på harmonisering av byggregler – workshop i Oslo 23 mars – ett steg närmare gemensamma byggregler.

Sammanfattning och avslut Georg Andrén, Landshövding i Värmland

Georg reflekterar kring NATO och Sveriges ansökan och att våra länder påverkas av det säkerhetspolitiska läget och att fortsatt samverkan i hela offentliga modellen är viktigt.

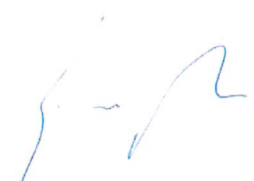
Region Värmland tar stort ansvar i Sverige- Norge frågan

Olle Jonäng från Västra Götalandsregionen deltar för sista gången på Grenseråd efter många år och avtackas med en liten gåva och även vår egen Ewa Bertilsson deltar på sitt sista gränsråd och avtackas.

Georg avslutar dagens Grenseråd och påminner om digitalt möte i november och fysiskt Grenseråd i Norge nästa år i maj-juni

Tack för idag!

Georg Andrén Landshövding i Värmland

Vid tangenterna Madelene Kutt-Grensetjänsten

"Värmlann ä ett lannskap

mella Sverg å Nörg

där mang ha skratt ihjäl sä

å mang har dött i sörg"

Gunnar Ehne